Liikenne- ja viestintävaliokunta tiistai 01.03.2022 klo 12.00 / E 143/2021 vp / Lausuntopyyntö

Kiitos lausuntopyynnöstä. Ohessa Kuntaliiton lausunto Suomen ennakkovaikuttamiseen multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden edistämisestä EU:ssa.

Huomisessa kuulemisessa ei ole kaupunkiseutujen joukkoliikenteen edustajia niin tuon tässä esille seuraavaa.

Komission aloite on kannatettava ja tarpeellinen, kuten lausunnossamme selostamme. Pidämme ongelmallisena kuitenkin sitä, että perusmuistiossa **Suomen kantaa linjataan myös PSA-sääntelyn osalta, jota komission aloite ei** itse indikoi koskevan. PSA-sääntely (EY, N:o 1370/2007) on kaupunkiseutujen joukkoliikenteen järjestämisen säädösperusta, jonka soveltaminen on Suomessakin mahdollistanut käyttäjille edullisten joukkoliikennepalveluiden kattavuuden ja laadun kehittämisen ja liikkumisen sosiaalisen tasa-arvon ja ympäristötavoitteiden edistämisen. PSA mahdollistaa joukkoliikenteen palvelutason ja kilpailukyvyn turvaamisen asiakkaille parempana kuin mitä markkinat muuten tarjoaisivat.

Pidämme tärkeänä, että sellaisia sääntelyn muutoksia vältetään, jotka heikentävät PSA-joukkoliikenteen oikeudellista perustaa tai taloudellista pohjaa**. Esitämme** siksi lausunnossamme **seuraavien virkkeiden poistamista perusmuistiosta**:

- *Tasapuolisen kilpailun ja käytäntöjen läpinäkyvyyden edistämiseksi sekä oikeasuhteisen sääntelyn varmistamiseksi Suomi pitää kannatettavana, että komissio selvittäisi nykyisiä liikennemarkkinoilla olemassa olevia käytäntöjä, kuten yksinoikeussopimuksia, ja arvioi niiden vaikutuksia digitaalisten palveluiden tarjoamiseen ja kehittymismahdollisuuksiin pitkällä aikavälillä.*
- *Julkiseen liikenteeseen liittyvän rahoitusmallin tulee mahdollistaa ja edistää multimodaalisten palveluiden kehittymistä.*

Toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuus päättää lippujen hinnoittelusta ja myynnistä ei saa vaarantua jälleenmyynti- ja paketointiratkaisujen seurauksena.

Terveisin
Johanna Vilkuna

Ystävällisin terveisin

Johanna Vilkuna
Kehittämispäällikkö
Yhdyskunta ja ympäristö -yksikkö
Suomen Kuntaliitto ry
Toinen linja 14, 00530 Helsinki

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

LAUSUNTO
28.2.2022
93/03.01.00/2022

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Lausuntopyyntö LiV 1.3.2022

Kuntaliiton lausunto valtioneuvoston selvityksestä: Multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden edistäminen EU:ssa (E 143/2021 vp)

Komissio tarkastelee aloitteen valmistelussa multimodaalisia digitaalisia liikkumispalveluja ja niitä tarjoavien toimijoiden ja markkinan sääntelyä. Valtioneuvoston selvityksessä eli perusmuistiossa on tässä vaiheessa kyse Suomen kannan määrittelystä aloitteen ennakkovaikuttamiseen.

Pidämme komission aloitetta ja sen tavoitteita kannatettavina. Multimodaaliset digitaaliset liikkuvuuspalvelut auttavat vertailemaan eri matkustusvaihtoehtoja ja mahdollistavat palveluiden yhdistämistä. Katsomme, että aloitteella tulee edistää liikkumispalveluiden yhdistelyä siten, että se kasvattaa kestävien liikkumismuotojen osuutta.

Näkemyksemme mukaan sääntelyn tarkastelussa ja valmistelussa **keskeinen kysymys** on yhteiset pelisäännöt ja standardit tiedon ja lipunmyynnin rajapintojen tarjoamiseen. Muita **tärkeitä kysymyksiä** ovat mm. pelisäännöt kaupallisten ja julkisesti tuettujen liikkumispalvelujen yhteensovittamiseen sekä tähän liittyvä julkisen tuen käytön oikeellisuus, tietoturvallinen asiakkuusprosessi multimodaalisten palveluiden ostamisessa ja tarjoamisessa sekä säädösperusta kilpailijayhteistyölle. Pelisääntöjen tulee ottaa huomioon kaikkien liikennepalveluiden tarjoajien toimintaedellytykset

Kiinnitämme huomiota siihen, että perusmuistiossa Suomen kantaa linjataan myös **PSA-sääntelyn osalta, jota komission aloite ei itse indikoi** koskevan. PSA-sääntely (EY, N:o 1370/2007) on kaupunkiseutujen joukkoliikenteen järjestämisen säädösperusta, jonka soveltaminen on Suomessakin mahdollistanut kuluneen kymmenen vuoden aikana käyttäjille edullisten joukkoliikennepalveluiden kattavuuden ja laadun kehittämisen kaupunkiseuduilla myös Helsingin seudun ulkopuolella. Joukkoliikenteen tulisi olla runko, jonka pohjalle asiakkaalle tarjottavat matkaketjut rakentuvat kuten perusmuistiossakin todetaan. Kestävä kaupunkiseutujen kehitys on riippuvainen maankäytön, asumisen ja liikenteen integroidusta suunnittelusta.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

LAUSUNTO
28.2.2022
93/03.01.00/2022

Jaamme perusmuistion näkemyksen siitä, että julkinen rahoitus ei saa olla esteenä lippujen myynnille uusien digitaalisten kanavien kautta, eikä sen tulisi johtaa markkinoiden vääristymiseen. Markkinaehtoiset liikkumispalvelut ja niiden yhdistely joukkoliikenteeseen tukevat julkisten palveluiden monipuolistumista ja houkuttelevuuden lisääntymistä.

Sellaisia sääntelyn muutoksia tulee kuitenkin välttää, jotka heikentävät PSA-joukkoliikenteen oikeudellista perustaa tai taloudellista pohjaa. **Esitämme Suomen kantaan** seuraavia poistoja:

- **Virkkeen poisto:** *Tasapuolisen kilpailun ja käytäntöjen läpinäkyvyyden edistämiseksi sekä oikeasuhteisen sääntelyn varmistamiseksi Suomi pitää kannatettavana, että komissio selvittäisi nykyisiä liikennemarkkinoilla olemassa olevia käytäntöjä, kuten yksinoikeussopimuksia, ja arvioi niiden vaikutuksia digitaalisten palveluiden tarjoamiseen ja kehittymismahdollisuuksiin pitkällä aikavälillä.*

- **Virkkeen poista:** Julkiseen liikenteeseen liittyvän rahoitusmallin tulee mahdollistaa ja edistää multimodaalisten palveluiden kehittymistä.

Liikkumista koskevan tiedon jakamista tulee edistää avoimen ja maksuttoman datan periaatteiden mukaisesti. Tämä mahdollistaa myös uusien palvelujen kehittymisen. Liikennesuunnittelun kannalta on erittäin tärkeää, että sen kannalta kriittinen data multimodaalisten digitaalisten palveluiden käytöstä on julkisten toimijoiden saatavilla tietosuoja-asetuksen vaatimukset huomioiden.

SUOMEN KUNTALIITTO

Johanna Vilkuna

Kehittämispäällikkö

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

